

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară
Testul 6

- **Toate subiectele sun obligatorii.**
- **Se acordă zece puncta din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Probă scrisă la limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

SUBIECTUL I

70 de puncte

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Rațiunea de a fi a Școlii Centrale a fost, încă din start, să formeze oameni, fiice, soții și mame bune, după cum atestă și vorbele domnitorului Barbu Dimitrie Știrbei (1799 – 1869), cel care a întemeiat instituția prin decret domnesc (1851): „Dacă buna creștere și învățătura sunt neapărat trebuincioase băieților, cu atât mai mult de această îngrijire trebuie să aibă parte fetele. Dacă nu vom face educație fetelor, apoi și ostenelele bărbaților vor fi zadarnice”.

„Elevele nu puteau ieși din pensionat decât de două ori pe lună, ora ieșirii fiind fixată sâmbătă între orele 17 și 19. Cele care nu-și făceau datoria în cursul săptămânii – fie în privința învățaturii, fie în privința purtării – erau oprite duminică în pensionat, fără ca părinții să le poată lua acasă. Programul de vizită al părinților era miercuria și vinerea de la 16 la 18, spre a nu aduce dezordine în ocupațiunile elevelor. Elevele aveau drept îmbrăcăminte o uniformă compusă dintr-o rochie cenușie, un ilic de aceeași culoare, coafură simplă, părul împletit, fără panglici, bijuterii sau accesorii. O regulă de aur: portarul era obligat să nu permită intrarea și ieșirea nimănui, fie chiar directoare, după ora 10 seara”, am aflat de la tinerele Ana și Daria, care au ocupat, pentru câteva ore, poziția de ghid al spațiului.

Holurile instituției sunt lungi, îmbogățite pe de o parte cu un număr mare de ferestre înalte, iar tavanul este frumos pictat, culoarea predominantă fiind roșul viu, care se regăsea și pe pereți, la acea vreme. Ușile erau similare porților de acces în curțile țărănești. Aceste holuri ne provoacă imaginația și ne aduc în fața ochilor tinerele eleve îmbrăcate în uniforma cenușie (caracterizată prin „simplitate, soliditate și efinătate”), care se plimbau șușotind, sau care se îndreptau într-o solemnă și distinsă ordine, spre sala de clasă, ținând în mână cărți.

Lectura era ocupația de bază a fetelor din internat în timpul liber, activitate pentru care grădina interioară era spațiul ideal, care le oferea liniștea și lumina necesare. Bineînțeles, erau de nepermis ceasurile lungi de ședere, care nu puteau conduce la altceva decât la depresie. Tradiția orelor de lectură a fost instituită de către una dintre cele mai importante profesoare ale școlii: Anina Rădulescu Pogoneanu, soția lui Mircea Vulcănescu (economist, filosof, sociolog și profesor de etică, 1904-1952). Anina Rădulescu a fost ea însăși eleva Pensionatului, devenind ulterior profesoară de filosofie în cadrul stabilimentului.

Disciplinele studiate de tinerele domnițe ar speria orice elev din ziua de astăzi, care se plânge de orarul încărcat la care-l obligă școala: religie (primul obiect din catalog), limba română, istoria, geografia, cosmografia, minerologia, fizică, biologie, chimie, limbile latină, franceză, italiană și germană, desen, filosofie, contabilitate și deprinderi economice, proză, poezie, psihologie, igienă și gimnastică (pentru prima oară introdusă într-o școală de fete). Cele peste 20 de discipline – desigur, studiate cu seriozitate de către eleve – reprezintă încă o dovadă a faptului că se dorea ca fetele care pășeau sfioase pragul porții Școlii să plece femei inteligente și cu un spirit puternic.

<https://matricea.ro/scoala->

Textul 2

Garoffi era azi foarte îngrijorat, fiindcă se aștepta să fie aspru dojenit de profesorul Perboni. Profesorul, însă, n-a venit, și fiindcă lipsea și suplinitorul, a venit doamna Cromi de ne-a ținut lecția.

Doamna aceasta e cea mai bătrână dintre toate profesoarele. La ea au învățat să scrie și să citească mai toate doamnele care-și aduc acum copiii la școala noastră. Azi era cam tristă, fiindcă unul din fiii ei este bolnav.

Cum o văzură băieții, că intră în clasă, începură să facă larmă pentru că nu-i prea știu de frică.

Dânsa, fără să se arate supărată, le zise cu o voce liniștită și blândă.

— Vă rog, copii, respectați părul meu alb; eu vă sunt mai mult mamă decât profesoară, și am crescut pe o mare parte din mamele voastre.

Nici unul din băieții nu mai cuteză să ridice glasul; până și îndrăznețul Franti se mulțumi să-și bată joc de dânsa pe furiș.

Probă scrisă la limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

Doamna Cromi fusese înlocuită în clasa ei cu doamna Delcati, profesoara fratelui meu. Iar în clasa doamnei Delcati făcea lecție o domnișoară, pe care băieții o porecliseră "măicuța călugăriță". Ea se poartă tot în haine închise și cu un șorț negru. Părul îi e bine netezit pe frunte; are ochii albaștri ca vioreaua; o față străvezie și o voce așa de lină, încât s-ar zice că șoptește o rugăciune.

Mama zice că nici nu se aude, și într-adevăr este foarte blândă și timidă; nu strigă, nu se supără și cu toate astea ține pe copii totdeauna în tăcere; până și cei mai isteți își pleacă imediat capul, când ea îi amenință cu degetul. În clasă la dânsa e ca la biserică, de aceea au și poreclit-o "măicuța călugăriță".

Mie îmi place și mica profesoară din divizia a III-a a clasei I elementară: domnișoara aceea cu chipul ca un trandafir, cu două gropițe în obraji.

Ea poartă o pană albastră la pălărie și o cruciuliță de aur la gât. Este totdeauna veselă, zâmbește mereu, vorbește cu o voce așa de limpede, încât ai crede că tot cântă și bate din palme, ca să facă tăcere.

Când ies copiii, ea aleargă când după unul, când după altul, ca să-i țină la rând, apoi îndreaptă gulerul unuia, încheie pe altul la haină, ca să nu răcească; îi însoțește până pe uliță, ca să nu se ia la bătaie; se roagă de părinți, să nu-i pedepsească acasă; dă manșonul ei vreunuia căruia îi e frig. Copiii cei mai mici se agață mereu de ea, o îmbrățișează, o mângâie, o trag de rochie, de voal și ea le rabdă toate, îi îmbrățișează râzând și în fiecare zi se întoarce acasă ciufulită, cu gulerul strâmb, obosită, dar tot veselă.

Această drăguță de profesoară dă și lecții de desen la o școală de fete și susține cu munca sa pe mama și pe fratele ei.

(Edmondo de Amicis, *Cuore - Inimă de copil*)

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat.

2 puncte

Străveziiu, -ie, străvezii, adj. **1.** Care permite razelor de lumină să străbată prin el; prin care se văd (clar) obiectele; transparent. ♦ Clar, limpede, luminos. ♦ Care permite razelor de lumină să-l străbată parțial; prin care se văd vag contururile obiectelor; translucid. **2.** (Despre oameni) Cu pielea (obrajilor) subțire, fină, palidă. ♦ Foarte slab. **3.** Fig. (Adesea adverbial) Al cărui sens ascuns, neexprimat direct, poate fi înțeles cu ușurință; evident.

---

2. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Anina Pogoneanu a fost soția lui:

- a) Dimitrie Știrbei.
- b) Mircea Pogoneanu.
- c) Mircea Rădulescu.
- d) Mircea Vulcănescu.

Răspunsul corect

☐

2 puncte

3. Scie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

Doamna Cromi fusese înlocuită în clasa ei:

- a) cu doamna Delcati.
- b) cu doamna Garoffi.
- c) cu doamna Perboni.
- d) cu doamna Pogoneanu.

Răspunsul corect

2 puncte

4. Scie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

Elevele Școlii Centrale puteau ieși din pensionat de două ori pe lună:

- a) miercuri între orele 17 și 19
- b) joi de la 16 la 18.
- c) vinerea de la 16 la 18.
- d) sâmbătă între orele 17 și 19.

Răspunsul corect

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din fiecare text.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Elevele indisciplinate erau obligate să scrie zilnic acasă.		
Pe tavanul Școlii Centrale culoarea predominantă era galbenul.		
Primul obiect înscris în catalogul Școlii Centrale era religia.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Profesorul Perboni este înlocuit de doamna Cromi.		
”Măicuța călugăriță” purta mereu un șorț negru.		
Profesoara din divizia a III-a a clasei I elementară are două gropițe în obraji.		

6. Explică, în 1-3 enunțuri, atitudinea doamnei Cromi față de copiii obraznici, valorificând textul 2.

6 puncte

---

7. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, rolul descrierii, valorificând textul 2.

6 puncte

---

8. Precizează o asemănare și o deosebire la nivelul conținutului între cele 2 texte.

6 puncte

---

9. Crezi că blândețea profesorului este o modalitate de a-i determina pe elevi să stea liniștiți? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 2.

6 puncte

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria în care toate cuvintele sunt derivate este:

- a) „învățătura”, „trebuincioase”, „cruciuliță”.
- b) „îndrăznețul”, „obosită”, „dezordine”.
- c) „cenușie”, „nepermis”, „fiindcă”.
- d) „râzând”, „fiecare”, „ciufulită”.

Răspunsul corect

3 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Ușile .... similare porților de acces în curțile țărănești.

- a) era
- b) e
- c) erau
- d) fusese

Răspunsul corect

3 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Dă mașonul ei ... căruia îi e frig.

- a) vreunuia.
- b) vreunuia.
- b) vre-unuia.
- d) vreunuia.

Răspunsul corect

3 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Tradiția orelor de lectură ... de către una dintre cele mai importante profesoare ale școlii.

- a) au fost instituite
- b) a fost instituite
- c) au fost instituită
- d) a fost instituită

Răspunsul corect

3 puncte

5. Extrage din fragmentul următor un pronume personal în cazul genitiv și un adjectiv pronominal: „*Această drăguță de profesoară dă și lecții de desen la o școală de fete și susține cu munca sa pe mama și pe fratele ei.*”

4 puncte

pronume personal în cazul genitiv _____

adjectiv pronominal _____

_____

_____

6. Rescrie secvența „*Tavanul este frumos pictat.*”, modificând numărul substantivului.

4 puncte

_____

_____

_____

7. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă informațiile cu privire la următoarea secvență sunt „adevărate” sau „false”: „*Lectura era ocupația de bază a fetelor din internat în timpul liber, activitate pentru care grădina interioară era spațiul ideal, care le oferea liniștea și lumina necesare.*”

4 puncte

Enunțul	Adevărat	Fals
Verbul <i>era</i> este predicativ.		
Substantivul <i>fetelor</i> este în cazul dativ.		
În text există două predicate vrebale și un predicat nominal.		
Ultimele două substantive sunt complemente directe.		

8. Redactează un dialog, alcătuit din trei – patru replici, adecvat contextului „*până și îndrăznețul Franti se mulțumi să-și bată joc de dânsa pe furiș.*” În redactarea răspunsului tău, vei utiliza un pronume în cazul vocativ și un adjectiv invariabil, pe care le vei sublinia.

8 puncte

_____

_____

_____

_____

_____

_____

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de puncte

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare umană identificată în textul 2, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura maghiară sau din cultura altor popoare. În redactarea răspunsului, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural. **6 puncte**

Notă! Pentru operele reprezentative din cultura maghiară sau din cultura altor popoare vei scrie titlul în limba română.

---

2. Redactează, în 70 – 130 de cuvinte, rezumatul textului 2

14 puncte

În alcătuirea rezumatului trebuie:

- să formulezi ideile din text, dovedind înțelegerea acestuia;
- să prezinți evenimentele în succesiune logică;
- să respecți regulile unui rezumat.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă vei dezvolta subiectul propus și vei respecta numărul minim de cuvinte indicat.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 20 horizontal lines for text entry.